

До Ректора на
МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“
Гр. Варна

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Виктория Сарафян – Озанян, дм, дмн
Специалист по медицинска биология и по клинична имунология
Ръководител на катедра „Медицинска биология“ при
Медицински университет – Пловдив

относно конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“,
обнародван в ДВ, бр. 14/18.02.2022 г. по научна специалност „Биология“ в
професионално направление 4.3. Биологически науки, област на висше
образование 4. Природни науки, математика и информатика, за нуждите на
Катедра „Биология“ на Медицински университет „Проф. д-р Параскев
Стоянов“ – Варна

Рецензирането на материалите, представени за конкурса, се основава на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение, както и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна. Рецензията е изготвена въз основа на Заповед № Р-109-159 от 14.04.2022 г. на ректора на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в конкурса е подал документи само един кандидат – Галина Алексиева Янева, дб – главен асистент в Катедра „Биология“ към Факултет по фармация на МУ-Варна.

Представените от кандидата комплект материали на електронен носител са в съответствие с препоръчителните минимални национални наукометрични изисквания за заемане на академични длъжности, заложиени в ЗРАСРБ.

2. Кариерно развитие

Галина Янева завършва през 1996 г. Медицински колеж – Варна със специалност „Медицински лаборант“. След дипломирането, работи в Серологична лаборатория към Клиниката по кожни и венерически заболявания към МБАЛ "Св. Анна" ЕАД гр. Варна. През 2004 г. получава магистърска степен по биология от Биологическия факултет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, а от следващата година е назначена като биолог в Имунохистохимичната лаборатория в Клиниката по обща и клинична патология в УМБАЛ "Св. Марина" ЕАД гр. Варна.

Академичното ѝ развитие започва през 2009 г., когато постъпва като асистент по биология в Катедрата по биология към Факултета по фармация на МУ-Варна. В период от 10 години Г. Янева води практически упражнения по дисциплината „Биология на човека“ на български и английски език за студенти-магистри по медицина, дентална медицина и фармация. В този етап тя започва и самостоятелна докторантура в докторска програма по медицинска биология. Темата на дисертационния ѝ труд е “Медико-дерматоглифично проучване на пръстови и дланни изображения при жени с карцином на гърдата в Североизточна България”.

От 2019 г. тя е назначена като главен асистент в същата катедра и поема освен практически упражнения и лекционен курс по биология за магистър - фармацевти и помощник - фармацевти. Средната ѝ аудиторна учебна натовареност през последните 5 години е 489 ч. при норматив 360 академични часа (74% над изискуемите часове).

Придобива специалност по медицинска биология през 2016 г.

3. Обща характеристика и оценка на дейността на кандидата

• Учебно-преподавателска дейност

Наред с провеждането на практически упражнения и лекции със студенти от първи курс в МУ-Варна, Г. Янева участва и в разработването на тестови комбинации за писмения изпит в BLACKBOARD системата. Тя участва и в изпитната комисия по биология за кандидат-студентския прием в МУ-Варна.

• *Научна и научно-приложна дейност*

Научната дейност на Г. Янева е разнопосочна, както тя самата е определила в авторската си справка за приносите. В нея са очертани 9! тематични направления, вероятно поради дългото търсене на собствена ниша. Като най-задълбочено проучено приемам това, свързано с биологичните и епидемиологични характеристики на карцинома на млечната жлеза. В дисертационната си теза Г. Янева представя сравнителни анализи на основните количествени и качествени дерматоглифски показатели при пациентки и здрави жени. Потвърждава се прогностичното значение на пръстовите и на дланните дерматоглифски характеристики като надежден и евтин биомаркер при жени с генетично предразположение към това заболяване. Продължение на този труд е и монографията, в която се систематизират актуални публикации по съвременните аспекти на образната диагностика на рака на млечната жлеза. Акцентира се върху разнообразието от имунохистохимични методи за диагностика. Най-съществената част от монографията са собствените проучвания върху 128 случайно подбрани пациентки с рак на млечната жлеза за 3 годишен период. Изследват се особеностите на конкретните хистологични и молекулярни субтипове на заболяването по отношение на стадия на диференциация, експресията на хормоналните рецептори и техните комбинации и прогностичната им стойност.

Второто научно направление, в което работи Г. Янева като част от колектива на Катедрата по биология, е свързано с етноботаниката. В няколко публикации са разгледани нагласата на населението в Северното черноморско крайбрежие на България към растенията с медицинско значение и тяхната употреба в зависимост от демографските характеристики на анкетираните лица, както и на жителите в Област Варна относно употребата на ядливите диворастващи гъби. Анализите са базирани основно на анкетни проучвания и показват особености в зависимост от пола, нивото на образование и основното местоживееене на анкетираните лица.

Оценявайки наукометричните показатели на кандидатката, е видно, че те формално покриват минималните национални критерии. Не може да не се отбележи факта, че от представените 16 публикации по показател Г7, 9 са публикувани в ЛМАВ – т.е. 56% са в едно и също списание, макар

кандидатката да събира 254 точки от задължителния минимум от 200 точки (за показатели Г5-10). Само в 5 (31%) от публикациите за конкурса Г. Янева е първи автор, като 3 от тях са в направлението, в което тя заявява най-продължителен интерес – карцинома на млечната жлеза. Същата тенденция се наблюдава и в трудовете извън конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ – само в 9 от 21 (43%) тя е водещ автор. Те също са свързани с дерматоглифски анализи и рак на млечната жлеза. В останалите 57% от трудовете тя е част от интердисциплинарен колектив, работещ по други теми.

Най-същественото признание за качеството и значимостта на трудовете на всеки кандидат за академична длъжност са цитиранията. Макар приложените цитирания да покриват минималните изисквания по ЗРАСРБ, те не са особено убедителни. Прави впечатление, че трудовете на Г. Янева са цитирани преимуществено от български учени, работещи в областта на етноботаниката. Напр. в статията на Ts. Dimitrova *Ethnomycological gesearch in the field of wild mushrooms and medicinal plants*. Acta Sci Natur. 2021;8(3):67-83 са цитирани 7 труда на Г. Янева, а в друга статия на същия автор *Role of dermatoglyphics for breast cancer prevention and prognosis*. Acta Morphol. Anthropol. 2021 ;28(3-4): 130-138 са цитирани 6 публикации на кандидатката. Също 6 цитирания в една и съща статия се забелязват и в *Distzibution of edible, toxic and medicinal wild mushrooms in Europe and Bulgazia*. Acta Sci Natur. 2021;8(3):55-66 – пак от същия автор. Всъщност от общо 26 цитирания на статии на Г. Янева, 19 са цитирани от Ts. Dimitrova. Единствените 2 сериозни цитирания са тези на статия под № XIII в Genes 2021; 12:1085.

Познавайки кандидатката, имам основания да вярвам, че тя е мотивирана да разшири и задълбочи научната си работа и да публикува в престижни списания, които в бъдеще ще ѝ гарантират естествена и позитивна цитируемост.

4. Оценка на личния принос и личните качества

Гл. ас. Галина Янева е изследовател, който показва умение да работи в различни екипи с мултидисциплинарна насоченост, което личи от тематично разностранните ѝ публикации.

Личните ми впечатления и професионални контакти с нея са свързани с представянето на национални научни форуми, където е докладвала собствени резултати. Благодарение на това тя е разпознаваем член на професионалната общност на специалистите по медицинска биология.

Надявам се, че като хабилитиран преподавател и изследовател, ще съумее да създаде колектив, с който да продължи съществуващата или да започне нова научна тематика в катедрата по биология на МУ-Варна.

Анализирайки представената научна продукция и съпоставяйки я с минималните задължителни наукометрични критерии, заложи в ЗРАСРБ, се очертават следните данни:

Показател	ЗРАСРБ	Г. Янева
Г5 – Г10	200 т.	254 т.
Д	50 т.	52 т.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. **Галина Янева**, отговарят на задължителните минимални наукометрични изисквания на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ-Варна.

След запознаване с документите за конкурса и научните трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях приноси, давам своята **положителна оценка и препоръчвам** на Научното жури да присъди на Галина Алексиева Янева, дб академичната длъжност „доцент“ по биология към Катедра „Биология“, Факултет по фармация на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

30.05.2022 г.

проф. д-р Виктория Сарафян, дм, дмн

